

Урок позакласного читання №3. Читання поезій про рідний край. Ліна Костенко «Кобзарю», Микола Щербак «Волошки»

Мета: повторити поняття: метафора, порівняння, епітет, патріотична лірика; розвивати навички читання ліричних творів, розпізнавати емоційне ставлення до зображуваного, зміни настрою, різноманіття почуттів ліричного героя; розвивати навички аргументування власної думки; виховувати повагу до однокласників, до інакшої думки, до рідної країни.

Організація класу

Сьогодні на нашому уроці діють п'ять правил.

Співпраця в парі.

Уміння слухати.

• Працювати творчо.

Повідомлення теми уроку

Сьогодні ми поговоримо про поезії Ліни Костенко та Миколи Щербака, адже ці автори писали твори про рідний край.

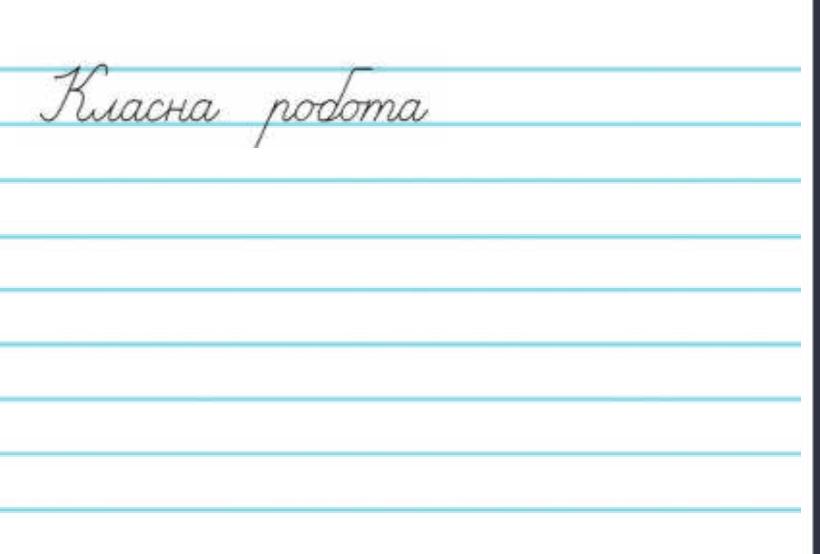

Перевірка домашнього завдання

Запишіть сьогоднішню дату

Порівняння є в рядку:

- А) «Зоре моя вечірняя»;
 - Б) «У Дніпра веселочка / Воду
- позичає»;
- В) «Мова моя мов дівчинка у
- віночку»;
- Г) «Божий білий цвіт!»

Порівняння є в рядку:

- A) «Зоре моя вечірняя»;
- Б) «У Дніпра веселочка / Воду
- позичає»;
- В) «Мова моя мов дівчинка у
- віночку»;
- Г) «Божий білий цвіт!»

Епітети є в усіх рядках, ОКРІМ:

- А) «Далека пісня жалю»;
- Б) «Коли на чорний шлях ступав»;
- В) «А сич в лісі та на стрісі / Недолю віщує»;
- Г) «Терновими стежками йде».

Епітети є в усіх рядках, ОКРІМ:

- А) «Далека пісня жалю»;
- Б) «Коли на чорний шлях ступав»;
- В) «А сич в лісі та на стрісі / Недолю віщує»;
- Г) «Терновими стежками йде».

Знайомство з Ліною Костенко

Відскануй QR-код або натисни на коло!

Читання поезії Ліни Костенко «Кобзарю»

Кобзарю, знов до тебе я приходжу, бо ти для мене – совість і закон. Прости, що я дрібницями тривожу твій вічний, твій глибокий сон. А може, це не зовсім і дрібниця, Ти ж бачиш сам, які складні часи: Великі струси. Перелом традицій. Переосмислення краси. I вічний рух – у всесвіті, у світі. Лише могила з місця — ані руш... О скільки стало в нашому столітті скалічених і безнадійних душ!

Читання поезії Ліни Костенко «Кобзарю»

Ну, що ж не дивно, покрутився глобус в диму, в пожежах, у кривавій млі. Захворів дехто на морську хворобу, хитається по палубі землі. Розхитаний, спустошений і кволий, біда, якщо в мистецтво забреде, шукає форм, не бачених ніколи. Шукає форм, нечуваних ніде. I тут же – просто шукачі прокорму, і шахраї, і скептиків юрма – шукають найсучаснішої форми для того змісту — що в душі нема.

Читання поезії Ліни Костенко «Кобзарю»

Возрадуйтеся, прадіди печерні, ось пролунав новітній благовіст! I В абстракції, в модерні, в істерії конає в корчмах витончений зміст. I сам на себе поглядає збоку – Чи є в його агонії краса... Кобзарю мій! Поете мій високий! А як же ти поезії писав? – Я не писав. Я плакав і сміявся. Благословив, співав і проклинав. Сказати правду – мало турбувався, як я при цьому збоку виглядав...

- ✓ До кого звертається ліричний герой на початку твору?
- ✓ Ким для Ліни Костенко є Тарас Шевченко?
- У якій формі побудовано вірш?
- ✓ Про що розказує ліричний герой Кобзареві?
- Визначте основну думку поезії.

Літературознавчий практикум

Визначте засоби художньої виразності в поезії «Кобзарю»

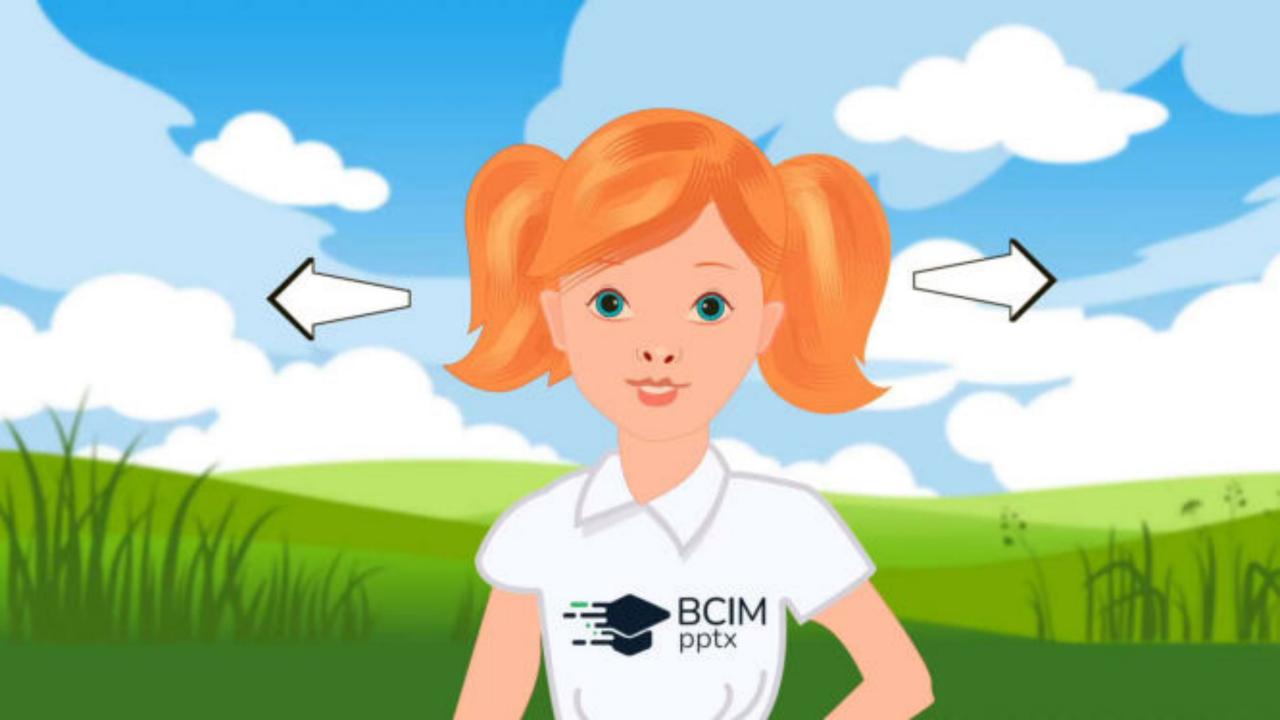
Епітети:

вічний, глибокий сон; складні часи; великі струси; вічний рух; скалічені і безнадійні душі; кривава мла; прадіди печерні; новітній благовіст. Метафори:

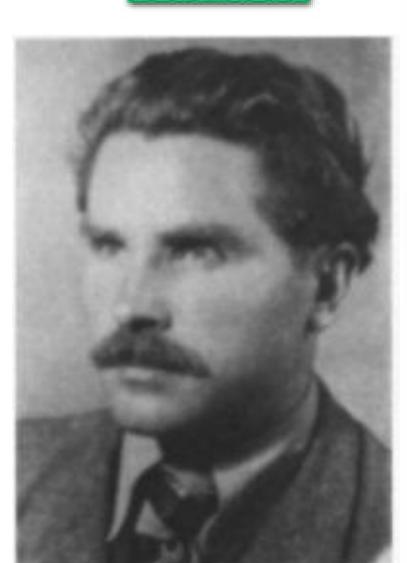
покрутився глобус

в диму, в пожежах; хитається по палубі землі; біда шукає форм, не бачених ніколи; конає в корчмах витончений зміст.

Народився на Черкащині. Під час Другої світової війни був на фронті. Потім потрапив у полон у німецькі концтабори. Після війни вчителював у Баварії. У 1950 році емігрував до США. Такими словами згадував дитинство та рідний край:

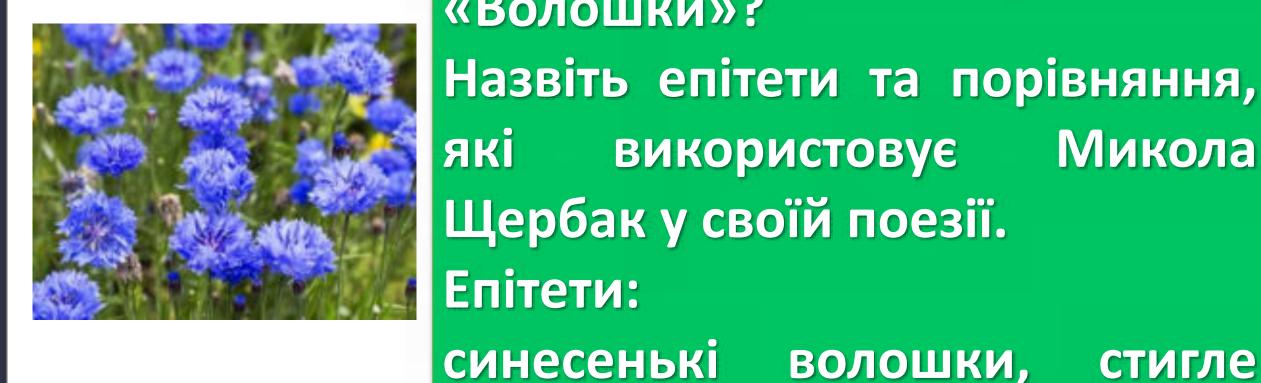
«Рідна Шевченкова земля. З дитинства й раннього юнацтва припадаю до її лона. Чарівна природа. Мамина пісня і казка. Батькове й братове добре слово. "Кобзар" – як Євангеліє на столі. Шевченкові вірші й поеми напам'ять! Кирилівка (старші люди казали Керелівка) – рукою подати. Земля диха Шевченком!...».

Читання поезії Миколи Щербака «Волошки»

Ми ходили в поле зранку-Я, Богданчик і Оксанка. I у житі між стеблинок Назривали волошинок. І мені здалося трошки, Що синесенькі волошки Під промінням сонця зранку, Ніби очі у Оксанки. А Богданчик гордовито Нам промовив: —Стигле жито I волошки світло-сині — То мов прапор України!

Які почуття викликав у вас вірш «Волошки»? Назвіть епітети та порівняння, які використовує Микола Щербак у своїй поезії. Епітети:

жито, волошки світло-сині.

Порівняння:

волошки світло-сині – то MOB прапор України; синесенькі волошки ніби очі у Оксанки. Подумайте, чи вдалося б поетові донести мотив свого твору читачів/читачок без цих художніх засобів.

I група: визначити спосіб римування в поезії Ліни Костенко «Кобзарю». II група: визначити спосіб римування в поезії Миколи Щербака «Волошки».

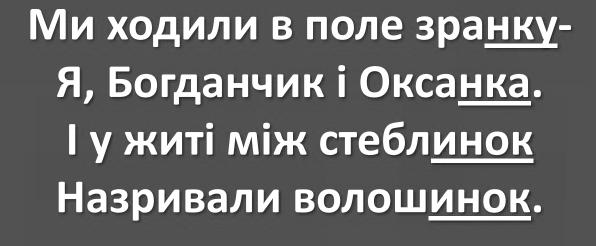

Кобзарю, знов до тебе я приходжу, бо ти для мене – совість і закон. Прости, що я дрібницями тривожу твій вічний, твій глибокий сон. АБАБ

Перехресне римування

ААББ

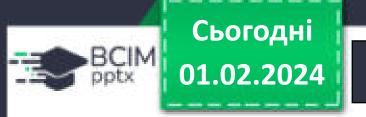
Суміжне/парне римування

Закріплюємо вивчене

- ✓ Доведіть, що вірші Ліни Костенко та Миколи Щербака належать до патріотичної лірики. Схарактеризуйте цей вид лірики.
- ✓ Які художні образи є головними в цих творах?
- √ Які життєві цінності людини і громадянина/громадянки залишаються вічними?
- ✓ Як ви оцінюєте свою роботу з цієї теми?

Рефлексія. Вправа «Веселка»

Я не міг, не хотів це робити.

Я це робив, але не вдалося.

Я це робив із допомогою.

Я це робив, хоча були помилки.

Я це робив, але не відразу.

Я це зробив.

Це було дуже просто!

Прочитати інші поезії Ліни Костенко та Миколи Щербака.

